

Одеської гімназії №8

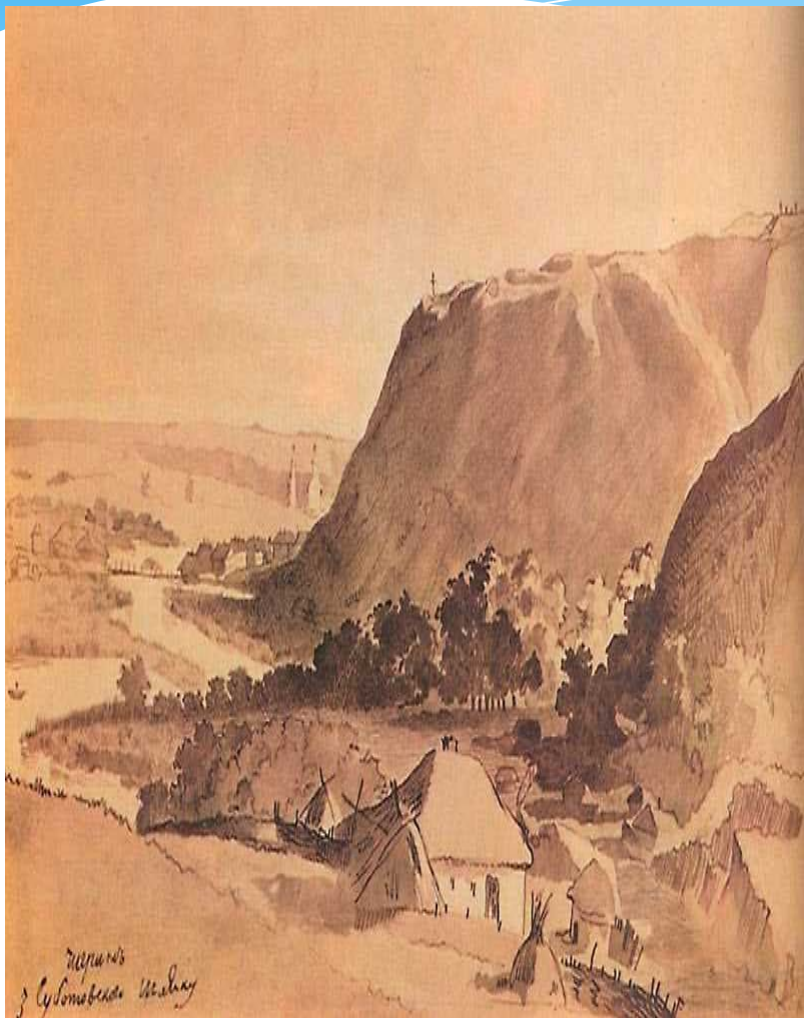
**Практична робота
«Богдан Хмельницький
як політик і людина»**

учениця 4-М класу
Дідір Загро

Багато написано книжок та складено пісень про славного гетьмана українського Богдана Хмельницького. Та про нього можна говорити й говорити, бо до нього Україна не знала на стільки розумного та дипломатичного політичного діяча. Богдан Хмельницький зробив перші кроки до незалежної України. Намагався підтримувати добрі відносини з багатьма варварськими сусідами, з якими до нього дуже небагато людей спробували би вести переговори

Молоді літа Богдана Хмельницького

Народився Богдан Хмельницький під Чигирином, над річкою Тясмин, у хуторі Суботів 27 грудня 1595 року. Батька Богдана звали Михайлом. Він з молодості служив при дворі заможного польського пана воєводи Даниловича, що держав великі староства на Україні: Корсунське й Чигиринське. Староства – то були великі коронні маєтки, часом завбільшки з повіт або й більші. Король давав їх у державу великим панам

Михайло, батько його, не хотів залишити сина без науки. Підучивши його дома, батько послав його в Галичину до єзуїтської колегії – утримували її ченці польські, єзуїти, вчили добре латинської мови, бо тоді нею велося урядове та судове діловодство. Богдан старанно вчився, набирався науки. Майже 5 років провчився Богдан, він опанував кілька мов, знайшов друзів, серед яких був і майбутній київський митрополит, визначний церковний та культурний діяч Петро Могила.

* А в ті часи в Україні ще ніхто не мав слави та поваги, як досвідчений та дотепний вояка, сторож границь української держави та спокою людей. Після придушення у 1596 році повстання Северина Наливайка почали нові виступи проти існуючої влади. Їхнім поводитирем був Петро Конашевич-Сагайдачний. Він не раз бував у Чигирині. Знав і поважав Михайла Хмельницького, бачив його освідченого і ставного сина. І, може, тому, коли довелося у 1618 році йти Сагайдачному на прохання польського короля Сигізмунда III разом з його сином Владиславом, який прагнув російського трону, на Москву, то він узяв з собою і Богдана.

*

Життя та політична діяльність Богдана Хмельницького

* Коли Богдан Хмельницький вийшов на історичну арену, українські землі знемагали під владою Речі Посполитої, яка у 1569 році об'єднала Польське королівство і Велике князівство Литовське. Польська шляхта прагнула привласнити величезні простори української землі та закріпачти її людей

- * Богдан Хмельницький став найвидатнішим представником українського козацтва, та коли говорять історики за період козацької історії, коли запалала визвольна війна, то ніколи не обійдеться їхня думка без згадки про славного Гетьмана Богдана Хмельницького.
- * Українське козацтво почало свій часопис з тих часів, коли підневільні люди тікали від шляхтичів у низини Дніпра, на Запоріжжя, де вони вважали себе “вольними людьми” – козаками.

* Богдан Хмельницький з юнацьких літ пройшов школу козацтва у Запорізькій Січі і вийшов на боротьбу за Україну та її народ. Коли Богдан повернувся на Україну він пішов служити у кінну сотню свого батька і разом з ним у 1620 році брав участь у битві під Цецорою проти турецьких військ. У цій битві героїчною смертю погіб Михайло Хмельницький, а Богдан потрапив у турецький полон.

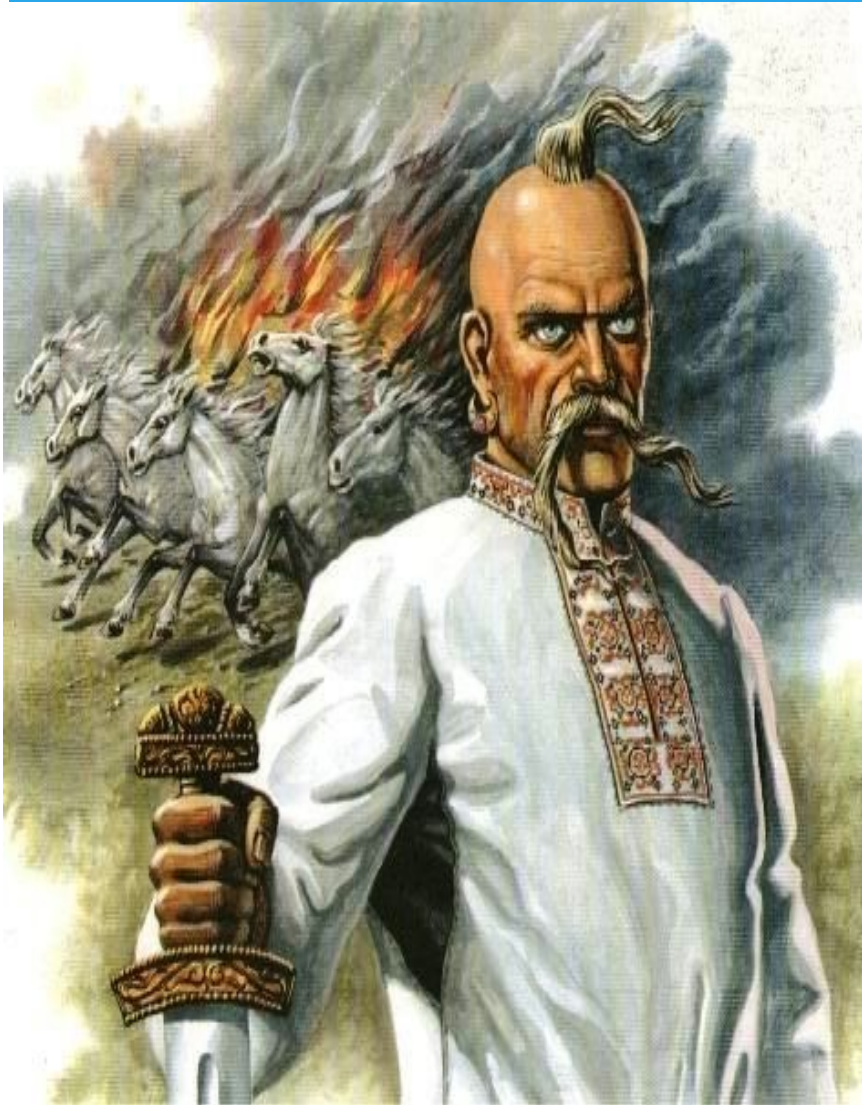

* У 1622 році вірні козаки, побратими Михайла Хмельницького, викупили Богдана з неволі. Він повернувся додому і пішов на козацьку службу в Чигиринський полк. У цей час його мати Анастасія Федорівна виходить заміж за королівського службовця Василя Ставицького і виїжджає з ним у Білорусію. Богдан залишається єдиним господарем хутора і доклав чимало зусиль до його впорядкування. Богдан одружується з Анною Сомко, сестрою свого старого друга, переяславського козака, майбутнього гетьмана Якіма Сомка, почав будувати нову оселю

* Богдан очолює морські походи, відбиває нашествя кримчаків. Це підносить його авторитет, допомагає йому завоювати повагу серед козацтва та зайняти високі посади у козацькому війську. Та коли почалася нова хвиля селянсько-козацьких повстань на Україні, які очолили у 1630 р. Тарас Федорович, а у 1637-1638 роках Павло Бут, Яків Острянин і Дмитро Гуня, Богдана Хмельницького призначають писарем, а згодом – чигиринським сотником. У цих повстаннях він брав активну участь.

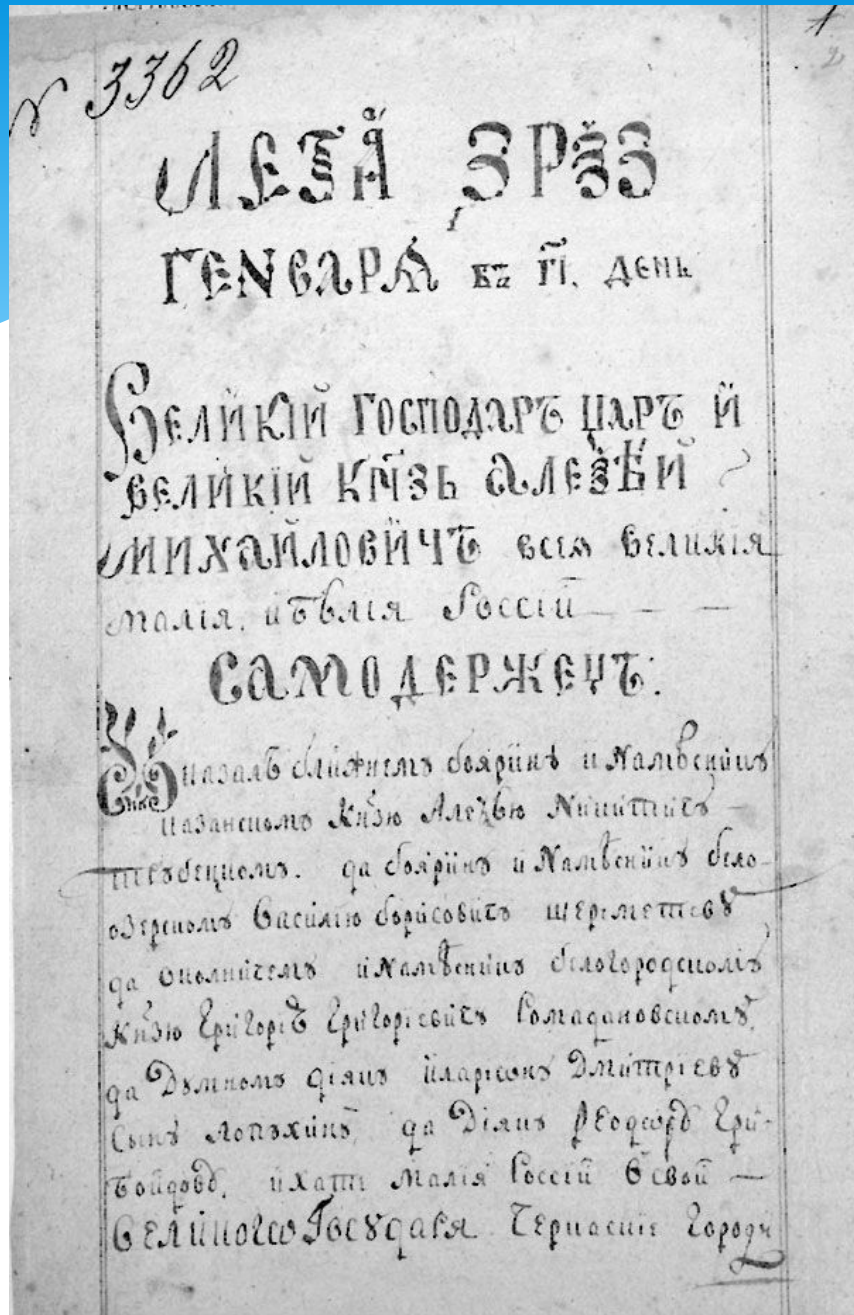
- * Та у 1645-1646 роках, на чолі загону козаків разом з Іваном Сірком приймав активну участь у війні, яку вела Франція з Іспанією.
- * Після повернення на Україну Хмельницький довідався, що чигиринський підстароста Чаплинський заявив про свої права на хутір Суботів. За відсутністю Богдана він тероризував його сім'ю, грабував рідний хутір, згубив найменшого сина, приказав забити його канчуками, додому принесли хлопця напівмертвого. Він сильно захворів та скоро помер.

Гетьманування Богдана Хмельницького

У грудні 1647 року Богдан подався на Запоріжжя. Тут 19 квітня 1648 року був обраний козацькою радою гетьманом. Звідси звернувся він до всіх знедолених виступити на боротьбу з панами. На його заклик з усієї України почали сходитися невдоволені та бідні люди. Вже 22 квітня 1648 року він виступив за свободу України.

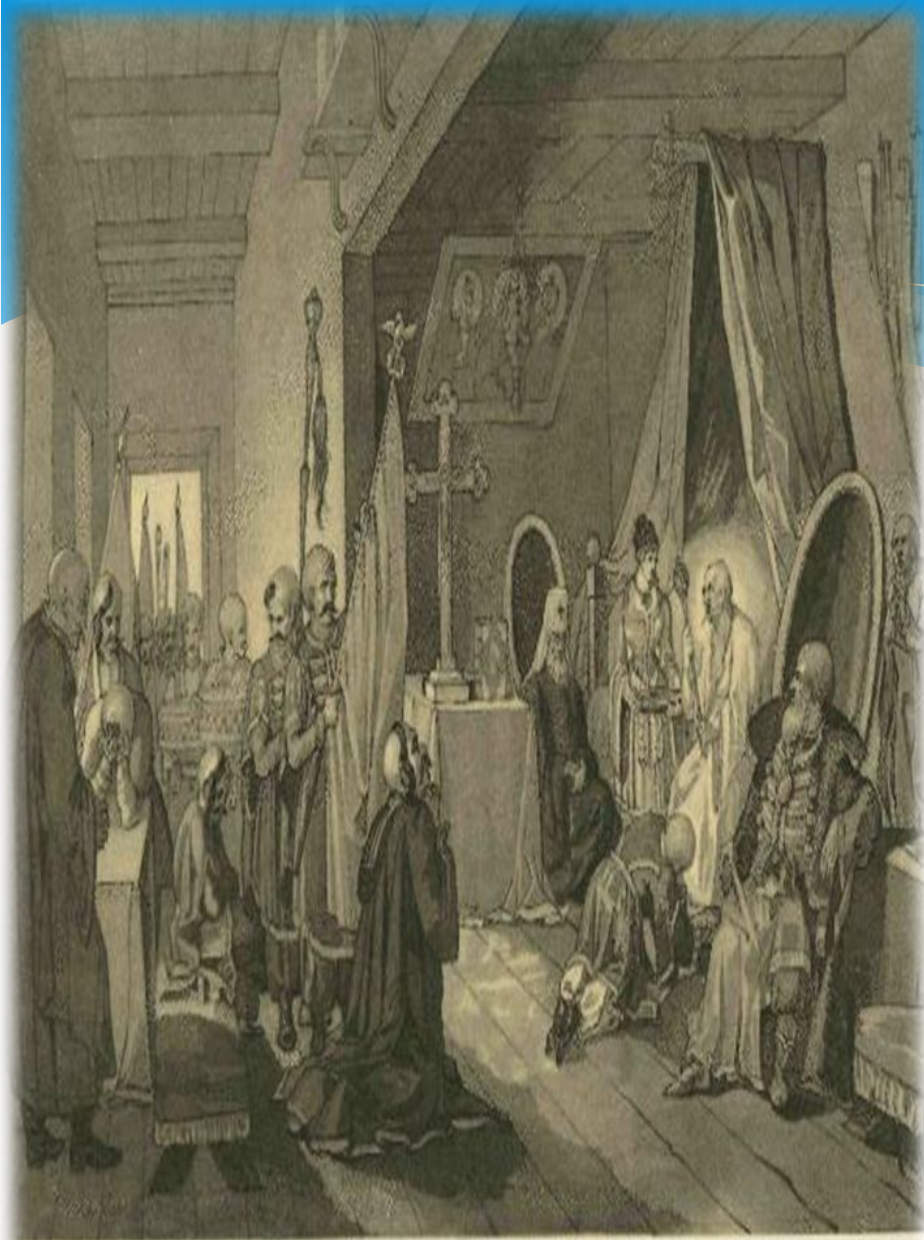

* Богдан Хмельницький прагнув об'єднання України з Росією. Про це свідчать понад 30 його листів до царя Олексія Михайловича. Та “Березневі статті” з одного боку висували козацькі вимоги щодо майбутнього України, а з іншого – підтверджували їх і надавали автономію Україні, у складі Російської держави.

* Життя Богданове було бурхливе, тяжке й нестерпне. Похід на Галичину літом 1656 року став останнім походом старого гетьмана, потім він став все більше упадати на силах і здоров'ї. Навесні 1656 року Богдан Хмельницький тяжко захворів. Він рідко вставав з ліжка і тільки часом міг приймати сторонніх людей у себе. Та Богдан тішився однією думкою, що передає булаву свою гетьманську до рук сина Юраська. Та говорив, що до булави треба й голови. Він пильно наставляв сина на гетьманську справу.

8. СМЕРТЬ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.
Тит. 1836 — 1837.

- * Відтоді хвороба його не відпускала. У першій половині 1657 року вона загострилася і набрала небезпечного характеру. 27 липня (6 серпня за новим стилем) гетьман помер у Чигирині.
- * Ховали його в церкві св. Іллі в Суботіві. Але костей Хмельницького там зараз нема, бо кілька літ по тому предводитель поляків Степан Чернецький наказав викинути кості Богдана на глум та наругу. Та не здобув цим слави ні собі ні своїй дружині, бо глумився над кістками чоловіка, якого не міг перемогти живим.